

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

«Κρας τεστ» το φθινόπωρο για οικονομία και μετάλλαξη «Δέλτα»

Από αλλεπάλληλα κρας τεστ περνά η μετάλλαξη Δελτα τις οικονομίες που δίνουν μάχη να αποκτηθεί το ποσοστό ανοσίας πριν το φθινόπωρο. Οι αναλυτές – πέρα από την ανάκαμψη-βλέπουν παράλληλα τη “σκιά” της αβεβαιότητας να απλώνεται πάνω από την Ευρώπη, αν και εκπέμπονται θετικά μηνύματα από τα οικονομικά στοιχεία του δεύτερου τριμήνου.

Σε γενικές γραμμές οι οικονομολόγοι εκτιμούν ότι η ανάκαμψη θα συνεχιστεί με «υγιή» ρυθμό όλο το καλοκαίρι και η αύξηση που επέδειξε το ΑΕΠ στην ζώνη του ευρώ κατά το 2ο τρίμηνο είναι πιθανό να επαναληφθεί και τους επόμενους μήνες παρά την εξάπλωση «Δέλτα». Οι νότιες οικονομίες παρά ταύτα μπορεί να υστερούν λόγω της εξάρτησης από τον τουρισμό αφού οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί θα εξακολουθούν να περιορίζουν την τουριστική βιομηχανία.

Λιγότεροι λοιπόν από τους μισούς διαχειριστές κεφαλαίων της Bank of America (σε νέα έρευνα του Αυγούστου) είναι εκείνοι που αναμένουν επιπλέον ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας μέσα στους επόμενους μήνες, όπου το ποσοστό αυτό είναι χαμηλότερα από τον περασμένο Ιούνιο. Οι χαμηλές προσδοκίες των επενδυτών οφείλονται κυρίως στις επιπτώσεις της μετάλλαξης Δέλτα με το 19% των ερωτηθέντων στην έρευνα της BofA να την χαρακτηρίζει ως τον μεγαλύτερο κίνδυνο. Σύμφωνα δε με την Capital Economics, η παγκόσμια ανάκαμψη βρίσκεται στο ζενίθ της όμως η ιστορία της ανάκαμψης παραμένει καθώς η αρχική μετα-πανδημική εκτίναξη πλησιάζει στο ζενίθ της, αλλά η στήριξη από τις πολιτικές αναμένεται να επιτρέψουν την ανάπτυξη κατά τα επόμενα δύο χρόνια.

Σε 191 ημέρες και κάτι.... η νίκη κατά της «Δ»

Ενδιαφέρον παρουσιάζει ανάλυση της JP Morgan που μετρά τις... ημέρες που απαιτείται για νικηθεί η μετάλλαξη Δέλτα. Όπως τονίζεται οι ρυθμοί των εμβολιασμών έχουν επιβραδύνει σε όλη την Ευρώπη, ενώ στην Ελλάδα έχουν πέσει στο μισό σε σχέση με ένα μήνα πριν. Εκτιμά ότι η Ελλάδα χρειάζεται 192 ημέρες για να πιάσει το 80% των εμβολιασμών, δηλαδή το «χρυσό» ποσοστό ώστε να νικήσει την μετάλλαξη Δέλτα. Σε γενικές γραμμές βλέπει ραγδαία αύξηση των κρουσμάτων το φθινόπωρο στην Ευρώπη που θα οδηγήσει στην επαναφορά κάποιων περιοριστικών μέτρων. Εκτιμά επίσης ότι η οικονομία της Ευρωζώνης θα αναπτυχθεί κατά 5,1% φέτος και κατά 5,2% το 2022.

Συνέχεια...

Η εξαρτώμενη, πάντως, από τον τουρισμό ελληνική οικονομία βλέπει θετικά σημάδια για την πορεία της οικονομίας φέτος ενώ και οι προβλέψεις των αναλυτών – παρά την αβεβαιότητα-προκαλούν συγκρατημένη αισιοδοξία για την ανάκαμψη. Το πρώτο όμως επίσημο τεστ θα γίνει στις αρχές Σεπτεμβρίου όπου και θα καταγραφεί από τη στατιστική υπηρεσία ο ρυθμός ανάπτυξης για το δεύτερο τρίμηνο.

Η εξάρτηση από τον τουρισμό

Ο τουρισμός φαίνεται όμως να παίρνει τα πάνω του με τις εκτιμήσεις να δείχνουν ότι οι εισπράξεις φέτος ενδέχεται να φτάσουν το 60% του 2019, από το 45% που προέβλεπε το οικονομικό επιτελείο. Σύμφωνα με πληροφορίες ήδη στο υπουργείο ξαναγράφουν τον φετινό στόχο για το ΑΕΠ ανεβάζοντας τις εκτιμήσεις πάνω από το 4%, από την αρχική εκτίμηση που ήταν το 3,6%. Ακόμα όμως το σενάριο του υπουργείου παραμένει με την πρόβλεψη για το 45% των εσόδων του 2019 αναμένοντας τα τελικά στοιχεία από το φθινόπωρο. Αν επιβεβαιωθούν οι παρούσες ενδείξεις της αγοράς τότε οι προβλέψεις για την ανάπτυξη θα ξεπεράσουν τις προσδοκίες. Αν τελικά ο τζίρος πάει καλύτερα και ανέλθει για παράδειγμα κατά δέκα μονάδες, κοντά στο 55%, αυτομάτως επιδρά θετικά στην οικονομία. Δηλαδή, ο τουρισμός το 2019 ήταν περί στο 10% του ΑΕΠ, έτσι αν ο τουρισμός πάει καλύτερα κατά δεκα μονάδες αυτόματα συμβάλει μία μονάδα στο ΑΕΠ.

Παρά τους κινδύνους από την μετάλλαξη οι οίκοι βλέπουν ισχυρή ανάκαμψη το 2021 που στηρίζεται κυρίως στις προοπτικές ανάκαμψης του τουρισμού, με την Fitch να προβλέπει ρυθμό στο 4,3% (από 3%), η Citi στο 5,3% (από 4,1%) και η Bank Of America στο 5,1%. Στην τελευταία της ανάλυση η Capital Economics βλέπει ισχυρή ανάπτυξη για την Ελλάδα στο 6,3% το 2021 προβαίνοντας σε μία αναθεώρηση των εκτιμήσεων που έκαναν λόγο για αναπτυξιακή έκρηξη 8%.

Μέχρι στιγμής τα επίσημα στοιχεία από τη Eurostat εκπέμπουν θετικά σημάδια για την πορεία του ΑΕΠ χωρίς όμως να λείπουν και οι εκτιμήσεις για διαφορετικές ταχύτητες σε Βορρά και Νότο λόγω του αποτυπώματος στην τουριστική βιομηχανία. Σε ένα τέτοιο κλίμα οι επιδόσεις των οικονομιών για το δεύτερο τρίμηνο του έτους εδειξαν αντοχές καθώς η Eurostat επιβεβαίωσε την επιστροφή σε αναπτυξιακούς ρυθμούς τόσο σε ευρωζώνη και στο σύνολο της Ένωσης. Το εποχικά προσαρμοσμένο ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 2,0% στη ζώνη του ευρώ και κατά 1,9% στην ΕΕ, σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ σε ετήσια βάση αυξήθηκε κατά 13,6% στην ευρωζώνη και κατά 13,2% στην ΕΕ, μετά από τη μείωση κατά 1,3% και στην ευρωζώνη και στην ΕΕ το προηγούμενο τρίμηνο.

Πηγή: in.gr

Διαζύγιο ΕΛΠΕ-ΔΕΗ στην ηλεκτροδότηση

Μία δύσκολη σχέση οδηγείται σε διαζύγιο. Πρόκειται για την ΕΛ.ΠΕ. που γυρίζει την πλάτη της στη ΔΕΗ και θα ηλεκτροδοτείται πλέον από την Elpedison.

Όπως σχολιάζει και το euro2day.gr, οι σχέσεις ΔΕΗ -ΕΛ.ΠΕ. δεν ήταν ανέφελες τα τελευταία χρόνια. Αιτία, η πρόθεση της ΔΕΗ να επιβάλει αυξήσεις στα βιομηχανικά τιμολόγια για να καλύψει τα χρηματοοικονομικά κόστη της, λόγω και της αύξησης των χονδρεμπορικών τιμών, κόβοντας ταυτόχρονα εκπτώσεις που είχε δώσει (συνέπεια, προπληρωμή). Είναι ενδεικτικό το γεγονός ότι την προηγούμενη σύμβαση για την τριετία 2018-2020 η ΕΛ.ΠΕ. την υπέγραψε φέτος το Πάσχα.

Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο πλευρών για τη νέα σύμβαση 2021-2022 ήταν δύσκολες από τις αρχές του χρόνου και για έναν ακόμη λόγο. Στόχος της ΔΕΗ από το 2023 είναι να μην υπάρχει σταθερή τιμή χρέωσης στα τιμολόγια της υψηλής τάσης, αλλά κυμαινόμενη, που θα συνδέεται με τη μεσοσταθμική μηνιαία τιμή της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, με άλλα λόγια, θα συναρτάται με το χονδρεμπορικό κόστος. Μάλιστα, η νέα σύμβαση θα περιλαμβάνει ρητή αναφορά για το θέμα αυτό, οπότε ο πελάτης εφόσον την υπογράψει δεσμεύεται και αποδέχεται το καθεστώς που θα ισχύσει στην τιμολόγηση της ενέργειας του σε δύο χρόνια. Τελικά, σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες, οι διαπραγματεύσεις των δύο μερών δεν κατέληξαν σε αίσιο τέλος.

Εκτός όμως από την ΕΛ.ΠΕ. προβληματικές ήταν οι διαπραγματεύσεις και με τις υπόλοιπες βιομηχανίες της υψηλής τάσης, που απέρριπταν εδώ και μήνες τις προτάσεις της ΔΕΗ για αυξήσεις, καθώς και όλα τα παραπάνω.

Τελικά, η πρώτη που ανακοίνωσε συμφωνία με τη ΔΕΗ ήταν η Mytilineos, τον Ιούνιο, για το εργοστάσιο της Αλουμίνιον της Ελλάδος, με τη σύμβαση να υπογράφεται στα τέλη Ιουλίου. Η Αλουμίνιον θα ηλεκτροδοτείται από τη ΔΕΗ ως το 2023 και έκτοτε θα βάλει τέλος σε αυτή τη συνεργασία μετά από 60 χρόνια.

Δύο ακόμη βιομηχανίες της υψηλής τάσης έχουν έρθει μέχρι στιγμής σε συμφωνία με τη ΔΕΗ. Πρόκειται για τη ΒΙΟΧΑΛΚΟ, που υπέγραψε σύμβαση για τα έξι εργοστάσια της, καθώς και την ΤΙΤΑΝ για τα τρία εργοστάσια της. Ωστόσο, εκκρεμεί η οριστικοποίηση συμφωνιών και με άλλες ενεργοβόρες βιομηχανίες της υψηλής τάσης.

Έχουν υπογράψει, επίσης, και σχεδόν όλες οι βιομηχανίες της μέσης τάσης.

Σύμφωνα με πληροφορίες, η αύξηση στο ανταγωνιστικό σκέλος των χρεώσεων για τη βιομηχανία της υψηλής τάσης κινείται στο 20%. Όμως, δεν είναι ίδιοι οι όροι για όλες τις βιομηχανίες, καθώς οι διαπραγματεύσεις έγιναν σε εξατομικευμένη βάση, με συνέπεια να διαφοροποιείται το ύψος των αυξήσεων ανά πελάτη, η ενεργοποίηση της ρήτρας «take or pay», ακόμη και η χρονική διάρκεια των συμβάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, το τοπίο στον τομέα αυτό αναμένεται να αλλάξει από το 2023, καθώς οι βιομηχανίες θα έχουν τη δυνατότητα αξιοποίησης των PPAs, έστω και αν επί του παρόντος τηρούν επιφυλακτική στάση, δεδομένου ότι δεν είναι γνωστοί ακόμη οι όροι και οι προϋποθέσεις που θα τα καθιστούν ελκυστικά.

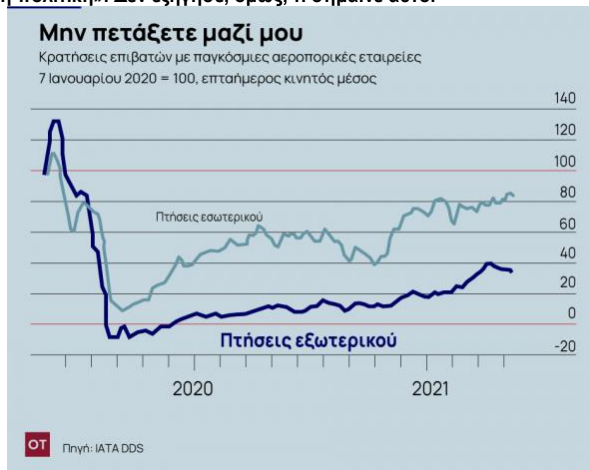

Το χάος των ταξιδιών θα διαρκέσει και μετά το καλοκαίρι

Μετά από πέντε ημέρες και αφού είχε ξοδέψει σχεδόν 7.000 δολάρια κατάφερε ο Τομ Μαπλς να γυρίσει από την Τανζανία στο Λονδίνο, τον Μάιο. Πολλές αφρικανικές χώρες βρίσκονται στην «κόκκινη λίστα» της αγγλικής κυβέρνησης, πράγμα που σημαίνει ότι όποιος έχει επισκεφτεί μία από τις χώρες αυτές κατά το προηγούμενο δεκαήμερο, θα πρέπει να μπει σε καραντίνα σε κάποιο ακριβό ξενοδοχείο του αεροδρομίου. Για να αποφύγει αυτά τα έξοδα, ο Μαπλς αγόρασε εισιτήριο μέσω Νέας Υόρκης, όπου θα μπορούσαν να τον φιλοξενήσουν κάποιοι φίλοι του για μερικές εβδομάδες.

Οι αξιωματούχοι που τον έλεγξαν για τα χαρτιά του και εντόπισαν πρόβλημα σε αυτά δεν του επέτρεψαν να επιβιβαστεί στην πρώτη του πτήση. Έκλεισε και δεύτερο εισιτήριο, αλλά τον σταμάτησαν στη στάση του στη Γερμανία. Τα σύνορα της Αμερικής ήταν ανοικτά σε μη Αμερικανούς πολίτες που ταξίδευαν από την Τανζανία, του είπαν, αλλά όχι σε εκείνους που έρχονταν από την Ευρώπη. Μετά από πολλές προσπάθειες εύρεσης εναλλακτικών λύσεων, παράτησε τις προσπάθειές του να επιστρέψει σπίτι. Του έτυχε ακόμη ένα εμπόδιο: αξιωματούχοι απαίτησαν να πληρώσει τον λογαριασμό που έκανε στο ξενοδοχείο όσο ήταν σε καραντίνα, 2.400 δολάρια, πριν του επιτραπεί να επιβιβαστεί. Καθώς, όμως, είχε ξεπεράσει το όριο της πιστωτικής του κάρτας, έπρεπε να ζητήσει από έναν συγγενή του να του δανείσει χρήματα. Η εμπειρία αυτή που βίωσε τον άφησε «συναισθηματικά συντετριμμένο», αναφέρει ο ίδιος. Ο κορωνοϊός θα δυσκολεύει πολύ τα ταξίδια τα επόμενα χρόνια.

Οι κυβερνήσεις κατάφεραν να μας στερήσουν τη χαρά των ταξιδιών αυτό το καλοκαίρι (βλ. Διάγραμμα 1). Η Βρετανία έθεσε ιδιαίτερα περίπλοκους κανόνες. Θεωρητικά, το σύστημα φωτεινών σηματοδοτών αξιολογεί τις χώρες στις οποίες υπάρχουν υψηλός κίνδυνος μόλυνσης με κορωνοϊό και με βάση αυτό τίθενται οι κανόνες ταξιδιού. Στην πράξη αυτό είναι αυθαίρετο, απρόβλεπτο και συνεχώς μεταβαλλόμενο. Υπό την πίεση που του ασκούσε η ταξιδιωτική βιομηχανία και οι ψηφοφόροι του που επιθυμούν να ταξιδέψουν κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, ο Μπόρις Τζόνσον, ο πρωθυπουργός της χώρας, υποστήριξε μια περισσότερο «ισορροπημένη πολιτική». Δεν εξήγησε, όμως, τι σημαίνει αυτό.

Οι πολιτικές που ακολουθεί η Αμερική είναι εξίσου περίπλοκες. Η κυβέρνηση Μπάιντεν δεν κατάφερε να θέσει ανάλογους περιορισμούς σε όσους φτάνουν από το εξωτερικό με βάση τα ποσοστά εμβολιασμών και μολύνσεων της εκάστοτε χώρας αφίξεως. Σε όλο τον κόσμο, όλοι αυτοί οι κανόνες που εφαρμόζονται προκαλούν σύγχυση, παρακλύζουν τον τουρισμό και αφήνουν τις επιχειρήσεις να αγωνίζονται μόνες τους ώστε να βρουν ποιος μπορεί να κάνει τι και πού να πάει.

Όλα αυτά σημαίνουν ότι τα ταξίδια θα γίνουν ένα «άπιαστο όνειρο» για πολλούς και θα είναι δύσκολο να πραγματοποιηθούν για όλους για κάποιο χρονικό διάστημα. Το χάος είναι απίθανο να υποχωρήσει σύντομα, καθώς εμφανίζονται νέες εστίες λοιμώξεων και οι κυβερνήσεις αγωνίζονται να συντονίσουν τις πολιτικές τους. Οι ταξιδιώτες πρέπει να ψάχνουν σε χιλιάδες ιστοσελίδες του Υπουργείου και του αεροδρομίου για να κατανοήσουν τους κανόνες που εφαρμόζονται. Ακόμα και τώρα που η ΕΕ ανοίγει ξανά, ένα μέσο κράτος μέλος της μετρά 330 περιορισμούς στις διεθνείς πτήσεις, σύμφωνα με την UBS, ελβετική τράπεζα, περισσότερους από τους 5 που υπήρχαν τον Μάρτιο του 2020. Η Timatic, βάση δεδομένων για τους κανονισμούς θεώρησης και εισόδου που καταρτίστηκε από τη Διεθνή Ένωση Αερομεταφορών (IATA), έναν εμπορικό φορέα, ενημερώθηκε 200 φορές σε μία ημέρα το περσινό έτος.

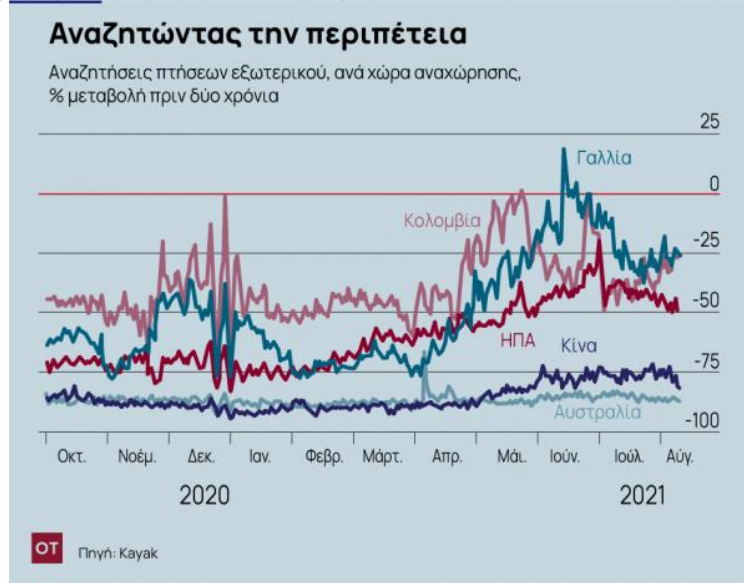
Η σύγχυση επιδεινώνεται από τις κυβερνήσεις που ακολουθούν αρκετά διαφορετικές προσεγγίσεις για να ταξιδέψουν. Η Ανατολική Ασία και η Αυστραλασία έχουν λοκντάουν. Οι φτωχότερες χώρες, όπως οι χώρες στην υποσαχάρια Αφρική, παραμένουν ανοιχτές. Η Αμερική και η Ευρώπη βρίσκονται ακολουθούν μία πιο «μέση» λύση.

Οι πιο ερμητικά σφραγισμένες χώρες, οι οποίες είναι τυπικά είτε νησιά είτε δικτατορίες, έχουν κρατήσει τα κρούσματα υπό έλεγχο, κλείνοντας τα σύνορά τους και αντιμετωπίζοντας εξάρσεις κρουσμάτων στις χώρες τους. Η κυβέρνηση της Αυστραλίας μείωσε πρόσφατα το όριο των αφίξεων από το εξωτερικό σε 3.000 άτομα την εβδομάδα, παρόλο που 38.000 Αυστραλοί πολίτες επιθυμούν να επιστρέψουν στην πατρίδα τους. Οι σκληροί κανόνες ίσως να αποβούν αποτελεσματικοί. Την πρώτη εβδομάδα του Αυγούστου, όταν παρατηρήθηκε έξαρση λοιμώξεων, η χώρα κατέγραψε μόλις 1.800 νέα κρούσματα. Η Βρετανία κατέγραψε 100 φορές τον αριθμό αυτό. Σύμφωνα με μια έρευνα της Australian Broadcasting Corporation, το 80% των Αυστραλών συμφωνούν ότι τα σύνορα πρέπει να παραμείνουν κλειστά μέχρι η πανδημία να «ελεγχθεί σε παγκόσμιο επίπεδο».

Με μόνο το 18% των πολιτών της να είναι πλήρως εμβολιασμένοι, η Αυστραλία βασίζεται στα πιο ασαφή πολιτικά μέσα: θέτει άτομα σε καραντίνα σε εγκεκριμένες από την κυβέρνηση εγκαταστάσεις. Ο Πιτ ΜακΓκρέγκορ, ο οποίος πέταξε από το Λονδίνο για να επισκεφθεί τον άρρωστο πατέρα του τον Φεβρουάριο, αισθάνθηκε τυχερός που έμεινε σε πρώην οικίες εργαζομένων και όχι σε κάποιο άθλιο ξενοδοχείο. Οι κάτοικοι πραγματοποίησαν βραδιές κοιζιέ μεσω ίντερνετ και για γιόρτασαν τα γενέθλια ενός «συγκρατούμενου» τους. Ο ΜακΓκρέγκορ συνεχίζει να περιγράφει το ταξίδι του αυτό ως «κόλαση». Ο μόνος τρόπος για να ανοίξουν ξανά τέτοιες χώρες με ασφάλεια είναι να εμβολιάσουν πρώτα τους περισσότερους πολίτες τους και, στη συνέχεια, να πειραματιστούν, όπως εξετάζεται να συμβεί και στη Σιγκαπούρη. Η Νέα Ζηλανδία, ωστόσο, αναθεώρησε, την εβδομάδα αυτή, αυτό της το σχέδιο εξαιτίας της έλλειψης εργατικού δυναμικού που ώθησε την κυβέρνηση να ανοίξει ξανά λίγο τα σύνορά της, παρά τα χαμηλά ποσοστά εμβολιασμών.

Συνέχεια....

Άλλες κυβερνήσεις, ωστόσο, ζητούν από τους πολίτες τους να μάθουν να ζουν με τον ιό. Μέχρι τον Ιούνιο μόνο το 13% των χωρών στην Ευρώπη παρέμεινε κλειστό για πτήσεις εξωτερικού, σε σύγκριση με το 70% στην περιοχή Ασίας-Ειρηνικού, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού του ΟΗΕ. Τα υψηλά ποσοστά εμβολιασμών διευκολύνουν το άνοιγμα των χωρών. Η έντονη επιθυμία για ταξίδια καθιστά το άνοιγμα αναγκαίο. Τον Φεβρουάριο, οι αναζητήσεις για πτήσεις εξωτερικού από Γάλλους πολίτες ήταν μόλις στο 30% των επιπέδων των προηγούμενων δύο ετών, ενώ, τώρα βρίσκονται στο 76% των επιπέδων πριν την πανδημία, σύμφωνα με το Kayak (βλ. Διάγραμμα 2), ένα διαδικτυακό ταξιδιωτικό γραφείο. Εν τω μεταξύ, στην Κίνα, οι αναζητήσεις για πτήσεις παραμένουν κολημένες περίπου στο ένα πέμπτο των επιπέδων πριν την πανδημία.

Οι πλούσιες χώρες που προσπαθούν να ανοίξουν, επινοούν συστήματα για τον περιορισμό των κινδύνων. Τον περασμένο μήνα, η ΕΕ λάνσαρε τη χρήση ενός ψηφιακού πιστοποιητικού εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού, με το οποίο οι πολίτες θα μπορούν να αποδείξουν ότι έχουν εμβολιαστεί, ότι έχουν κάνει κάποιο τεστ ανίχνευσης του ιού ή ότι έχουν νοσήσει. Ωστόσο, οι πολιτικές των χωρών είναι συχνά αντιφατικές. Η Αμερική παραμένει κλειστή για επισκέπτες από την Αυστρία και τη Γερμανία, αλλά όχι για όσους ταξιδεύουν από την Κολομβία ή την Ταϊλάνδη, όπου τα ποσοστά εμβολιασμού είναι χαμηλότερα και υπάρχουν περισσότερα κρούσματα κορωνοϊού. Και τα πληρώματα των αεροπορικών εταιρειών παλεύουν με τις διαφορετικές φόρμες και κάρτες. Η Lufthansa, γερμανική αεροπορική εταιρεία, αναφέρει ότι το προσωπικό της θα μπορεί να σαρώσει τα διάφορα αναγκαία έγγραφα μόνο εάν η βεβαίωση εμβολιασμού ή η βεβαίωση ότι ο επιβάτης έχει υποβληθεί σε τεστ είναι οι ίδιες παγκοσμίως.

Ο προσεκτικός σχεδιασμός και η χαρτούρα ανησυχούν, κυρίως, τους ταξιδιώτες από μία τρίτη ομάδα χωρών: τις φτωχότερες. Στις χώρες αυτές, οι πολίτες δυσκολεύονται να εμβολιαστούν, ενώ, παράλληλα, η οικονομία τους δεν τους επιτρέπει το κλείσιμο των συνόρων, με αποτέλεσμα να παραμένουν αποκομμένες. Στις χώρες αυτές, οι πολίτες δυσκολεύονται να εμβολιαστούν, ενώ, παράλληλα, η οικονομία τους δεν τους επιτρέπει το κλείσιμο των συνόρων, με αποτέλεσμα να παραμένουν αποκομμένες. Στις χώρες αυτές, οι πολίτες δυσκολεύονται να εμβολιαστούν, ενώ, παράλληλα, η οικονομία τους δεν τους επιτρέπει το κλείσιμο των συνόρων, με αποτέλεσμα να παραμένουν αποκομμένες.

Ανάπτυξη τη μηχανή του αυτοκινήτου σας
Οι πτήσεις εξωτερικού ίσως αρχίσουν να πραγματοποιούνται υπό εξαιρετικές συνθήκες, όπως γινόταν και παλαιότερα στα μέσα του 20ού αιώνα. Όσοι ανησυχούν για τους αυστηρούς ελέγχους στα αεροδρόμια ή να μην κολλήσουν τον ιό σε μια γεμάτη πτήση, επιλέγουν να ταξιδέψουν οδικώς ή με τρένο. Μερικοί ίσως πετάξουν ξανά, καθώς οι κανόνες απλοποιούνται και ο φόβος για τα μικρόβια απομακρύνεται. Όμως, οι ακριβείς τιμές των τεστ και των ναύλων συνεπάγονται ότι τα διήμερα μπάσελορ πάρτι στη Βουδαπέστη θα αρχίσουν να μειώνονται (προς ανακούφιση ορισμένων), ενώ τα σαφάρι στη Ζάμπια, εμπειρία που βιώνει κανείς μια φορά στη ζωή του, θα εξακολουθούν να απευθύνονται αποκλειστικά σε όσους έχουν την οικονομική δυνατότητα. Ο Τζορτζ Κηπουρός, συντάκτης του ταξιδιωτικού περιοδικού Wanderlust, αναφέρει ότι θα ήταν θετικό το ενδεχόμενο οι άνθρωποι αρχίσουν να βλέπουν ξανά τα ταξίδια ως κάτι ξεχωριστό, καθώς, έτσι, ίσως τα εκτιμήσουν περισσότερο.

Αλλά για τους περισσότερους επιδοξους ταξιδιώτες, ένας λιγότερο ανοιχτός κόσμος σημαίνει λιγότερη ελευθερία. Ενώσπιον χρόνο μετά την πανδημία, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής αναγνωρίζουν, επιτέλους, αυτό που οι επιδημιολόγοι γνώριζαν εδώ και καιρό: δεν υπάρχει κάποια γραμμική μέθοδος να ακολουθήσουν για τον περιορισμό των ταξιδιών και τον περιορισμό των λοιμώξεων. Επειδή ο ιός εξαπλώνεται εκθετικά, δέκα εισαγόμενα κρούσματα και εκατό οδηγούν σε μία έξαρση παρόμοιου μεγέθους, μετά από μερικές εβδομάδες, σημειώνει ο επιδημιολόγος, Άνταμ Κουτσόρακι. «Οι πολύ αυστηροί ταξιδιωτικοί περιορισμοί θα καθυστερήσουν τα πράγματα», προσθέτει ο ίδιος.

Οι κανόνες περί συνόρων δεν μπορούν να αποτρέψουν την εξάπλωση του ιού, εκτός εάν συνδυάζονται με αυστηρούς κανόνες στο εσωτερικό. Οι άνθρωποι που μετακινούνται σε μια χώρα μεταδίδουν επίσης τον ιό. Η εξαιρετικά μεταδοτική μετάλλαξη Δέλτα πυροδοτεί τώρα νέα έκρηξη κρουσμάτων ακόμη και σε χώρες που έκλεισαν τα σύνορά τους. Η Αυστραλία αναγκάστηκε να επεκτείνει τα τοπικά lockdown και να χρησιμοποιήσει τον στρατό για να επιβάλει τις εντολές περί παραμονής στο σπίτι. Η Κίνα ξεκίνησε μαζικά τεστ και εισήγαγε νέους περιορισμούς στις πτήσεις εσωτερικού.

Πολλά από τα μέτρα ασφαλείας που συνοδεύουν το μερικό αυτό άνοιγμα των χωρών είναι ελαττωματικά. Το να ζητήσετε από κάποιον να απομονωθεί στο σπίτι, μειώνει την επαφή του με τον έξω κόσμο κατά 75%, σε σύγκριση με το 90% που ισχύει για τις καραντίνες σε ξενοδοχεία, αναφέρει το *Lancet*. Μία άλλη μελέτη δείχνει ότι ένα ακριβό PCR τεστ, πριν από κάποια πτήση, ίσως να είναι χειρότερο από μια φθηνότερη εναλλακτική λύση. Μπορεί να είναι πιο ακριβές από ένα τεστ αντιγόνου, αλλά τα αποτελέσματά του βγαίνουν πιο αργά. Έτσι, οι ταξιδιώτες μπορούν εύκολα να μολυνθούν καθώς μετακινούνται από την κλινική στην πύλη επιβίβασης. Ένα αρνητικό τεστ αντιγόνου που διενεργήθηκε τη ημέρα του ταξιδιού, όπως δέχονται και πολλά κράτη της ΕΕ, μειώνει τον αριθμό των ατόμων που έχουν προσβληθεί από τον ιό και καταφέρνουν να ταξιδέψουν στο 24%, σε σχέση με τα επίπεδα που θα υπήρχαν χωρίς τη διενέργεια κάποιου τεστ, σε σύγκριση με το 33% για ένα τεστ PCR που πραγματοποιήθηκε δύο ημέρες πριν την πτήση.

Οι σαρωτές θερμοκρασίας είναι, επίσης αναξιόπιστοι. Όταν ξέσπασε ο Sars, το 2003, ο Καναδάς ζόδεψε εκατομμύρια σε αυτούς, αλλά δεν κατάφερε να εντοπίσει ούτε ένα κρούσμα. Η αρχική έρευνα έδειξε ότι περίπου οι μισοί από τους ταξιδιώτες που είχαν προσβληθεί από τον ιό θα μπορούσαν να εντοπιστούν. Πρόσφατη ανάλυση, όμως, έδειξε ότι αυτοί, κυρίως, που δεν είναι εύκολο να γίνει αντιληπτό εάν έχουν προσβληθεί με τον ιό είναι οι νέοι, καθώς οι περισσότεροι δεν ανεβάζουν ποτέ πυρετό.

Χαράζοντας την κοινή πορεία με τον ιό
Σε αυτό το στάδιο της πανδημίας, οι επιθυμίες των κυβερνήσεων για μία πιο ισορροπημένη προσέγγιση σε ό,τι αφορά τα ταξίδια είναι κατανοητές. Ωστόσο, τα στοιχεία για τα οφέλη των περιορισμών αυτών δεν είναι ακόμη ξεκάθαρα, σε αντίθεση με το κόστος που είναι σαφές. Στην Αμερική, μόνο το 6% του εργατικού δυναμικού απασχολείται σε ταξιδιωτικές επιχειρήσεις, το 2020, αλλά ο κλάδος αυτός υπέστη τις περισσότερες απώλειες θέσεων εργασίας (ένα τρίτο των συνολικών θέσεων). Σε παγκόσμιο επίπεδο, σχεδόν μία στις πέντε θέσεις εργασίας στον κλάδο του τουρισμού χάθηκε κατά το 2020. Οι φτωχές χώρες, ειδικά, βασίζονται στον τουρισμό αυτό για εύρεση θέσεων εργασίας. Το Παγκόσμιο Συμβούλιο Ταξιδιού και Τουρισμού εκτιμά ότι το μέγεθος της διεθνούς βιομηχανίας ταξιδιών και τουρισμού μειώθηκε κατά το ήμισυ από 10,4% του παγκόσμιου ΑΕγχΠ στο 5,5% το 2020, σημειώνοντας, έτσι, απώλεια 4,5 τρις. δολαρίων.

Μόνο όταν ο κόσμος εμβολιαστεί επαρκώς, τα ταξίδια θα αρχίσουν να είναι στα επίπεδα που ήταν πριν την πανδημία. Αυτό, όμως, δεν γίνεται να συμβεί πριν το 2024, σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις. Ακόμη και τότε, ανούσιοι κανόνες θα μπορούσαν να συνεχίσουν να επιβάλλονται σε διάφορες χώρες. Η απαγόρευση που είχε θέσει η Αμερική στην είσοδο, στην εκπλήρωση της, ταξιδιωτών που είχαν προσβληθεί με HIV ξεκίνησε να εφαρμόζεται τη δεκαετία του 1980 και καταργήθηκε το 2010. Ομοίως, οι αεροπορικές εταιρείες θα μπορούσαν να ζητούν έγγραφα για τον κορωνοϊό κατά τη διάρκεια των επόμενων ετών. Ο υπουργός Μεταφορών της Βρετανίας, Γκραντ Σαπς, αναφέρει ότι οι Βρετανοί που ταξιδεύουν στο εξωτερικό θα πρέπει να είναι πλήρως εμβολιασμένοι κατά του κορωνοϊού εις το εξής.

Η βεβαίωση εμβολιασμού μπορεί να βγάλει κάποιο νόημα μακροπρόθεσμα, σε αντίθεση με τις απαγορεύσεις στις αφίξεις ταξιδιωτών από συγκεκριμένες χώρες ή με τους γενικούς περιορισμούς των αφίξεων. Ο κίνδυνος έγκειται στο ότι αυτοί οι κανόνες και οι κανονισμοί μπορεί να υπερτερήσουν του σκοπού τους, όχι επειδή οι κυβερνήσεις δεν μπορούν να τους ανατρέψουν, αλλά επειδή κανένας πολιτικός δεν θέλει να είναι ο πρώτος που θα προσπαθήσει να τους ανατρέψει.

Πηγή: The Economist – πρώτη μετάφραση Οικονομικός Ταχυδρόμος